

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, wrzesień 2
Teleks nr 402

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 753
maszynopis

I. Szczegółowa informacja o wydarzeniach w Lubinie.

W miejscach zająć dnia 31 sierpnia już od godzin rannych zbierały się grupy prowokacyjnie zachowujących się osób. Zapalano świece i znicze przy krzyżach drewnianych i ułożonych z kwiatów, wznosząc wrogie okrzyki. W godzinach popołudniowych ilość zgromadzonych zaczęła szybko rosnąć. W rejonie Poczty Głównej i Szpitala Miejskiego utworzyły się kilkuset osobowe grupy. Coraz większy był w nich udział młodzieży, która dochodziła z różnych części miasta. Dało się zauważyć aktywnych organizatorów tych grup.

Zebrany tłum poprzez ulice Bema, 1-go Maja, Odrodzenia skierował się w stronę Komitetu Miejskiego PZPR.

Skandowano hasła skierowane przeciwko władzom i partii, padały okrzyki: „Gestapo”, „Hitlerowcy”, „Precz z partią”. Interweniowały siły porządkowe, które używały gazów łzawiących.

Zajścia uliczne przeniosły się w inne rejony miasta, gdzie ustawiono barykady, głównie z kontenerów i pojemników na śmieci. W ich wznoszeniu aktywnie uczestniczyły grupy dzieci i młodzieży kierowane przez starszych.

Podczas wydarzeń podpalono Klub Międzynarodowej Książki i Prasy mieszczący się w Ratuszu Miejskim, a interweniujący wóz strażacki obrzucono kamieniami i butelkami z benzyną. Przenoszące się grupy demonstrantów podpaliły kiosk „Ruchu” przy ul. 22 Lipca, Podpalono także stały emblemat propagandowy z napisem PZPR. W tym czasie zwiększono do 6 ilość interweniujących wozów straży pożarnej przystępując do likwidacji powstałych pożarów.

Straty materialne są znaczne. Akcje sił porządkowych prowadzone były w sposób konsekwentny. Około godziny 1.00 dnia dzisiejszego w Lubinie zaprowadzono ład i porządek.

Szczególny niepokój budzić musi duży udział w zajściach ulicznych dzieci i młodzieży. Ich agresywność spotykała się w wielu wypadkach z brakiem reakcji dorosłej części społeczeństwa.

Brak wyobraźni wykazały również duże grupy gapiów, nie zdających sobie sprawy z tego, że ich obecność staje się czynnikiem powodującym wzrost aktywności uczestników zająć i utrudnia przywrócenie ład, porządku i spokoju społecznego. W momencie szczytowym na ulicach Lubina było ok. 10 tys. osób.

II. Dzisiaj w godzinach rannych odbyło się posiedzenie WKO. Podjęto następujące decyzje dotyczące miasta Lubin:

1. Zakaz poruszania się po mieście samochodów prywatnych i taksówek.
2. Zakaz sprzedaży benzyny w Lubinie.
3. Zamknięcie wszystkich restauracji i piwiarni.
4. Przesunięto czas rozpoczęcia z 20-stej na 18-stą godziny milicyjnej dla młodzieży do lat 18-tu.
5. Wojewódzka Prokuratura zaskarży wszystkie wyroki Kolegium ds. Wykroczeń, w których nie orzeczono kary pozbawienia wolności (dotyczący sprawców incydentów z 31 sierpnia i 1 września).

III. Podjęte działania:

- o godz.10.00 z udziałem I Sekretarza KW PZPR tow. J. Wilka odbyła się narada aktywu instancji miejskiej w Lubinie,
- od godz. 12.30 trwa posiedzenie Egzekutywy KM PZPR i Sekretariatu KW PZPR,
- o godz.11.00 w Kuratorium Oświaty i Wychowania odbyła się narada z udziałem dyrektorów szkół ponadpodstawowych, inspektorów oświaty i dyrektorów gminnych szkół zbiorczych. Uczestniczył w niej Sekretarz KW PZPR,
- o godz.14.30 odbędzie się w Lubinie narada dyrektorów wszystkich typów szkół i administracji szkolnej z terenu miasta, Uczestniczył w niej będzie Sekretarz KW PZPR.

Na powyższych naradach wytyczone zostaną zadania stojące przed szkołami, wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w województwie.

- pracownicy polityczni KW PZPR przebywają w zakładach pracy i na terenie działania instancji KM Lubin, Głogów, Polkowice. Wyposażeni zostali w niezbędną do pracy polityczno-wyjaśniającą informację,
- do dyspozycji KM Lubin oddelegowano 10 najlepszych lektorów KW, którzy skierowani zostaną – zgodnie z zapotrzebowaniem – do zakładów pracy,
- do wszystkich instancji partyjnych i KZ/POP wysłano – za pośrednictwem ROPP
- materiał informacyjny WKO dotyczący wczorajszych wydarzeń w Lubinie,
- w KW opracowano materiał informacyjny z przeznaczeniem dla radiowęzłów zakładowych,
- o godz.16.00 odbędzie się w KW narada pracowników politycznych KW, którzy złożą relację o sytuacji w miastach i zakładach pracy, w których przebywali.

W miastach województwa legnickiego panuje spokój. Zakłady pracują normalnie.
O opiniach i komentarzach poinformujemy w kolejnych dalekopisach.

Przewodniczący WKKP

Eugeniusz Barczyński

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023